

## ABSTRAKT

Tato bakalářská práce analyzuje témata paměti a vyprávění v díle americké indiánské básnířky Joy Harjo a argumentuje, že paměť a vyprávění jsou zobrazovány jako nepostradatelné prostředky přežití a přetrvání. Velký důraz je kladen na devastující účinek ztráty vztahu k vlastní kultuře z důvodu ohrožení vyhlídky na zachování vlastního života a kultury. Znovunavázaný vztah slibuje naději na přežití a poskytuje způsob, jak překonat negativní důsledky minulosti, ujistit se ve své identitě a přetrvat. Význam paměti i zásadní role vyprávění při zajišťování kontinuity kultury a jejích obyvatel jsou zkoumány v básních ze sbírek publikovaných v 80. a 90. let 20. století: *She Had Some Horses* (1983), *In Mad Love and War* (1990), *The Woman Who Fell from the Sky* (1994) a *A Map to the Next World* (2000).

Paměť a vyprávění v poezii Joy Harjo jsou představeny jako klíčové pojmy. Autorčin umělecký vztah k paměti je ovlivněn dědictvím kultury Kříků (Muskogee) a jejími zkušenostmi jako domorodého obyvatele ve Spojených státech. Paměť zahrnuje znalosti předků a ústní lidovou slovesnost – vzpomínání se stává způsobem opětovného spojení, zajištění pokračování původních obyvatel a jejich kultur. Vyprávění příběhů je analyzováno jako nezbytný tradiční nástroj pro přístup k paměti a k tomu, jak ji udržet naživu. Důraz je kladen na vyprávění jako důležitou praxi v komunitě, která zahrnuje sdílení příběhů mezi lidmi, důležitost používání vlastního hlasu, síla představitosti a jazyka. Dále je analyzováno, jak zkušenost Harjo s její identitou stávající se z více kultur souvisí s rozebíranými tématy a jak ovlivňuje její dílo.

Analýze paměti a vyprávění jako prostředku zajištění pokračování a přežití v každém z vybraných děl je věnována samostatná kapitola. Z hlediska obsahu je zkoumáno vzpomínání a nebezpečí zapomínání. Harjo čerpá z ústní lidové slovesnosti amerických domorodých obyvatel a tematizuje interakci mýtického světa a fyzického světa a její důležitost pro přetrvání. Vyprávění příběhů je analyzováno v aktech vyprávění a sdílení příběhů a v jejich vztahu k ústní lidové slovesnosti a tradicím. V analýze je dále zahrnutý vliv paměti a vyprávění na formální

prvky autorčiny poezie. Básně z raných sbírek často používají techniku opakování a jsou inspirovány tradičními formami, zpěvy a modlitbami. *In Mad Love and War* uvádí do tvorby Harjo básně v próze, které kombinují poetické a prozaické metody vyjádření. *The Woman Who Fell from the Sky* dále experimentuje s interakcí poezie a prózy, přičemž většina básní je doprovázena krátkými prozaickými texty. *A Map to the Next World* pokračuje v této tendenci zahrnutím komplexnějších, nezávislých prozaických textů, které básně doprovázejí.

Kapitoly věnované rozboru básnických sbírek obsahují také analýzu důležitých motivů a témat vztahujících se k zobrazení paměti a vyprávění. Ve své poezii autorka podává komplexní pohled na životy současných amerických indiánů žijících ve městech, především na jejich boj o přežití tváří tvář zkáze způsobené kolonialismem. *She Had Some Horses* zobrazuje potřebu překonání strachu a překračování hranic mezi kulturami a lidmi. V *In Mad Love and War* se opakuje motiv proměny nenávisti v lásku a síla pozitivní reimaginace. V *The Woman Who Fell from the Sky* je zastřešujícím tématem soudržnost či sounáležitost s důrazem na vztahy mezi lidmi a hledání komunity. *A Map to the Next World* se zabývá napětím mezi neustálou devastací a obnovou, což se odráží v motivu „návratu od nepřítele“, rituálu, jehož předmětem je postavení se devastaci a nalezení cesty zpět sám k sobě a ke své kultuře s vyhlídkou lepší budoucnosti.